
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

היבטים רב תרבותיים במינהל החינוך - 34967

תאריך עדכון אחרון 31-10-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רימאא דעאס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rimaa.daas@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס ידון בסוגיות ניהוליות בחברות המדגישות רב תרבותיות לעומת ריבוי תרבויות. כמו כן, בתיאוריות של רב-תרבותיות וניהול בקונטקסט תרבותי מסוים, הבדלים עם קונטקסטים אחרים, וניהול בקונטקסט של מהגרים ופליטים. כמו כן הקורס יתמקד במאפייני מנהיגים הנחוצים להובלת רב תרבותיות, צדק ושינוי חברתי. באופן ספציפי, הקורס יתמקד במערכת החינוך הישראלית. מדינת ישראל מאופיינת בריבוי תרבויות, קיימת בה קבוצות אתניות שונות כולל מיעוטים. ניהול בחברה כזו הינו מורכב וצריך להתייחס יותר להיבטים ניהוליים ומנהיגותיים המדגישים רב תרבותיות במטרה לגשר ולהפחית ניכור בין קבוצות שונות בחברה.

מטרות הקורס:

פירוט בתיאור הקורס

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הסטודנטים יפתחו יכולת לאיתור בעיות המתמודד איתן מנהל ביה"ס בחברה מרובת תרבויות
הסטודנטים יעמיקו את הידע שלהם להיבטים רב תרבותיים במינהל החינוך
הסטודנטים ילמדו לקשר בין שינוי חברתי ותרבותי בחברה מרובת תרבויות
הסטודנטים יכירו מודלים לרב תרבותיות

דרישות נוכחות (%) :

90%

שיטת ההוראה בקורס: בשילוב עם כלים דיגיטליים

כל השיעורים יהיו מוקלטים וזמינים לסטודנטים (דרך מערכת פנופטו)

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מגוון, רב תרבותיות, וריבוי תרבויות.

מודלים ותיאוריות ברב תרבויות בחינוך

מודלים לבחינת תרבויות במינהל החינוך : פרויקט גלוב' ומודל מאפייני התרבות של הופשטיד

השפעת מאפייני תרבות על ניהול

מנהיגות לצדק חברתי

Culturally relevant leadership

Culturally responsive school leadership

Culturally responsive instructional leadership

Community leadership

מנהיגות למען החברה
ניהול בקונטקסט של ריבוי תרבויות-המקרה של ישראל
ניהול צוות (מורים ערביים בבתי ספר יהודיים)
מנהיגות, שונות ורגישות תרבותית: פרספקטיבות בניהול שונות
מאפיינים מנהיגותיים ואסטרטגיות התמודדות בסביבה רב אתנית
ניהול בקונטקסט של מהגרים ופליטים

חומר חובה לקריאה:

- מודלים לבחינת תרבויות במינהל החינוך : פרויקט גלוב' ומודל מאפייני התרבות של הופשטיד
A'li, N., & Da'as, R. (2017). Exploring the relationship between gender and acceptance of authority at an Arab school in Israel. *Journal of International Women's Studies*, 18(2), 89-104.
- Da'as, R., Ganon-Shilon, S., Schechter, C., & Qadach, M. (2021). Implicit leadership theory: principals' sense-making and cognitive complexity. *International Journal of Educational Management*. <https://doi.org/10.1108/IJEM-02-2020-0086>
- Hofstede, G. (2009). Geert Hofstede cultural dimensions. available at: [http://www.taylortraining.com/clients/mcc/Hofstede_Cultural_Dimension_Explained\(external\).pdf](http://www.taylortraining.com/clients/mcc/Hofstede_Cultural_Dimension_Explained(external).pdf)
- Karahanna, E., Evaristo, J. R. & Srite, M. (2006). Levels of Culture and Individual Behavior: An Integrative Perspective. *Advanced Topics in Global Information Management*, 5 (1), 30-50.
- Zibenberg, A. and Da'as, R.A., 2020. The implications of personal values on perceptions of the effective principal: The case of Israeli Arab teachers. *International Journal of Leadership in Education*, 1-21.
- השפעת מאפייני תרבות על ניהול
- Da'as, R. A. (2017). School principals' leadership skills: measurement equivalence across cultures. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 47(2), 207-222.
- Arab Bedouin of considerations Ethical .(2020) .I ,Berkovich & ,A .R ,as'Da ,.O ,Eyal school leaders: Negotiating Eurocentric and indigenous decision-making values. *Educational Management Administration & Leadership*, 1741143220913556.
- Qadach, M., Schechter, C., & Da'as, R. A. (2020). Instructional leadership and teachers' intent to leave: The mediating role of collective teacher efficacy and shared vision. *Educational Management Administration & Leadership*, 48(4), 617-634.
- Truong, T. D., & Hallinger, P. (2017). Exploring cultural context and school leadership: Conceptualizing an indigenous model of có uy school leadership in Vietnam. *International Journal of Leadership in Education*, 20(5), 539-561.
- ניהול מגוון
- Acar, F.P. (2010). Analyzing the effects of diversity perceptions and shared leadership on emotional conflict: A dynamic approach. *The International Journal of Human Resource Management*, 21(10), 1733-1753.

- Bodla, A. A., Tang, N., Jiang, W., & Tian, L. (2018). Diversity and creativity in cross national teams: The role of team knowledge sharing and inclusive climate. *Journal of Management & Organization*, 24(5), 711-729.

Meeussen, L., Otten, S., & Phalet, K. (2014). Managing diversity: How leaders' multiculturalism and colorblindness affect work group functioning. *Group Processes & Intergroup Relations*, 17(5), 629-644.

גישות ברב-תרבותיות בחינוך

יונה, י. (2007). חינוך רב תרבותי בישראל: אתגרים וקשיים. בתוך: פ. פרי, חינוך בחברה רבת תרבויות, 39-66.

פרי, פ. (2007). חינוך בחברה רבת תרבויות: פלורליזם ונקודות מפגש בין שסעים תרבותיים. בתוך: חינוך בחברה רבת תרבויות, 9-26.

ריינגולד, ר. (2005). מודלים קוריקולריים של חינוך רב-תרבותי פלורליסטי - ארבעה חקרי מקרה מן האקדמיה בארה"ב. דפים, 108-131. נמצא ב: http://library.macam.ac.il/study/pdf_files/d8688.pdf

תמיר, י. (1998). שני מושגים של רב תרבותיות. בתוך: מ. מאוטנר, א. שגיא ור. שמיר עורכים. רב תרבותיות במדינה דמוקרטית ויהודית. תל אביב. רמות. 79-92.

Billot, J., Goddard, J. T., & Cranston, N. (2007). How principals manage ethnocultural diversity: Learnings from three countries. *International Studies in Educational Administration*, 35 (2), 3-19.

Gardiner, M. E., & Enomoto, E. K. (2006). Urban school principals and their role as multicultural leaders. *Urban Education*, 41(6), 560-584.

Kymlicka, W. (2003). Multicultural states and intercultural citizens. In: *Theory and Research in Education*, 1 (2), 147- 169.

Zembylas, M., & Iasonos, S. (2010). Leadership styles and multicultural education approaches: An exploration of their relationship. *International Journal of Leadership in Education*, 13(2), 163-183.

Walker, A. (2004). *Priorities, strategies and challenges: proactive leadership in multi-ethnic schools*. Nottingham, England: National College for School Leadership, תרגום נמצא באתר אבני ראש"ה

<http://www.avneyrosha.org.il/resourcecenter/Pages/43.aspx>

מנהיגות לצדק חברתי

ברקוביץ, י. (2017). מנהיגות לצדק חברתי בחינוך, אקטיביזם ושינוי חברתי: מסגרת מושגית ודיון בקונטקסט הישראלי. עיונים במינהל ובארגון החינוך, 35, 191-222.

עראר, ח. וראפע, מ. (2019). מנהיגות לצדק חברתי בבית הספר הערבי בישראל. עיונים במינהל ובארגון החינוך, 36, 69-89.

Arar, K., Beycioglu, K., & Oplatka, I. (2017). A cross-cultural analysis of educational leadership for social justice in Israel and Turkey: Meanings, actions and contexts. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*, 47(2), 192-206.

Beauchum, F. (2011). Culturally relevant leadership for complex 21st century school contexts. *The SAGE handbook of educational leadership: Advances in theory, research, and practice*, 27-35.

Khalifa, M. (2012). A re-new-ed paradigm in successful urban school leadership: Principal as community leader. *Educational Administration Quarterly*, 48(3),

Khalifa, M. (2012). A re-new-ed paradigm in successful urban school leadership principal as community leader. *Educational Administration Quarterly*, 48, 424-467.

Khalifa, M. (2013). Creating spaces for urban youth: The emergence of culturally responsive (hip-hop) school leadership and pedagogy. *Multicultural Learning and Teaching*, 8, 63-93.

Khalifa, M. (2018). *Culturally responsive school leadership*. Cambridge, MA: Harvard Education Press.

Khalifa, M. (2019). *Culturally Responsive School Leadership*. Harvard Education Press, Cambridge

Khalifa, M. A., Gooden, M. A., & Davis, J. E. (2016). Culturally responsive school leadership: A synthesis of the literature. *Review of Educational Research*, 86(4), 1272-1311.

Santamaría, L. J. (2014). Critical change for the greater good: Multicultural perceptions in educational leadership toward social justice and equity. *Educational Administration Quarterly*, 50(3), 347-391.

ניהול בקונטקסט של ריבוי תרבויות-המקרה של ישראל
 ארזי-חטאב, ה' (2011). "לא עוצרים בעלייה": ריבוי זהויות בבית הספר. ירושלים: מכון אבני
 ראשה . נמצא ב: <http://www.avneyrosha.org.il/asp4-2/Pages/resourcecenter/>
 Arar, K., Herzalah-Massry & A. (2017). A case of the and education Progressive .
 bilingual Palestinian-Arab and Jewish co-existence school in Israel. *School Leadership & Management*, 37(1-2), 38-60.

ניהול צוות (מורים ערביים בבתי ספר יהודיים)

Saada, N., & Gross, Z. (2019). The Experiences of Arab Teachers in Jewish Schools in Israel. *Teaching and Teacher Education*, 79, 198-207.

ניהול בקונטקסט של מהגרים ופליטים

Arar, K., Özücü, D., & Küçükçayır, G. A. (2019). Dramatic experiences of educators coping with the influx of Syrian refugees in Syrian schools in Turkey. In *Education, Immigration and Migration*. Emerald Publishing Limited.

Arar, K., Özücü, D., & Waite, D. (2020). Understanding leadership for refugee education: introduction to the special issue. available at: https://www.researchgate.net/profile/Deniz_Orucu/publication/331487171_These_Students_Need_Love_and_Affection_Experience_of_a_Female_School_Leader_With_the_Challenges_of_Syrian_Refugee_Education/links/5c7cdf04a6fdcc4715acb7e9/These-Students-Need-Love-and-Affection-Experience-of-a-Female-School-Leader-With-the-Challenges-of-Syrian-Refugee-Education.pdf

Arar, K., Özücü, D., & Ak Küçükçayır, G. (2019). Culturally relevant school leadership for Syrian refugee students in challenging circumstances. *Educational Management Administration & Leadership*, 47(6), 960-979.

חומר לקריאה נוספת:

נגב, מ. (2016). מדיניות רב-תרבותיות בחינוך לקיימות. בתוך: מדיניות ציבוריות ורב תרבותיות, עורכים: בשיר, ב., בן-פורת, ג. ויונה, י., עמ' 94, הוצאת מכון ואן ליר והקיבוץ המאוחד.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

המידע באתר זה (כולל כל המרכיבים) ניתן לשינוי על ידי המרצה. הפרטים המעודכנים יופיעו באתר הקורס.